

Camilla Pettersson
camilla.pettersson@mfof.se
Adam Bitén
adam.biten@mfof.se

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.L5@regeringskansliet.se

Skellefteå, 2021-09-16

Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43)

(Dnr: Ju2021/02201)

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har fått i uppdrag att svara på remiss gällande 9 kap. - Spårsäkring av sexualbrott i utredningen Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar (SOU 2021:43).

Synpunkter på utredningens förslag

9.10.3 Regionen ska åläggas ansvaret för hälso- och sjukvårdens spårsäkring

MFoF vill särskilt framhålla att det är av stor vikt att den som söker vård efter övergrepp, ska erhålla en jämlik vård oavsett var i landet den utsatte befinner sig. Vid genomförandet av lagändringen blir det därför viktigt att det upprättas en tydlig plan för implementering av rutiner och utbildning för samtliga regioner.

9.10.4 Regionen ska ansvara för spårsäkring samt för att proverna och fynden sparas i två år

MFoF föreslår att spårsäkringssatser för utsatta barn ska sparas tills dess att barnet fyllt 20 år. Fram till 18 års ålder är barnet beroende av vårdnadshavarnas beslut. Sexuellt våld och övergrepp på barn anmäls inte alltid av vårdnadshavare till polis och/eller socialtjänst. Det är först vid 18 årsdagen som barnet har obegränsade möjligheter att själv få ta ställning till om övergrepp ska anmälas. Det är inte rimligt att förvänta sig att en person som precis fyllt 18 år har tagit ställning i frågan.

MFoF föreslår att det utreds om regionen kan få ett ansvar för att, efter myndighetsdagen erbjuda ett informerande samtal om konsekvenser av att vara utsatt för våld och övergrepp samt erbjuda vård för de fysiska/psykiska skador som uppstått, i de fall en anmälan till polis inte är gjord och en spårsäkringssats finns kvar. Samtalet bör även innehålla information om spårsäkring och erbjuda stöd för att anmäla brottet. Informationen bör ske av personal som har kunskap att prata med barn och unga vuxna utsatta för sexuella övergrepp och våld.

9.10.6 Information till patienten

MFoF vill framhålla vikten av att information till ett barn som har eller kan ha utsatts för ett sexualbrott anpassas efter barnet. Enligt art. 12 i Barnkonventionen är barnets rätt till information en grundläggande förutsättning för alla nämnda nivåer av delaktighet – från att komma till tals till självbestämmande. Utan relevant information blir det svårt för barnet att tillvarata sin rätt, förstå en fråga, bilda sig en uppfattning och att uttala sig.

9.10.7 Samtycke till spårsäkring

MFoF anser att frågan behöver utredas ytterligare för att beakta hela barnperspektivet. Ett barn som blivit utsatt för sexuellt våld av en förälder eller annan närstående befinner sig i en beroendeställning och kan med anledning av olika faktorer ha svårt för att berätta vem som är förövaren. Förövaren i form av en förälder kan därmed påverka beslutet. Det kan inte anses vara till barnets bästa.

Barnens hälsa och välbefinnande ska inte vara beroende av samtycke, de ska i alla situationer ha rätt till en trygg och god hälsa samt utveckling. Spårsäkring för barn som är utsatta för sexuellt våld och övergrepp bör också utredas vidare för att säkerställa deras möjligheter till upprättelse.

MFoF finner det oklart om LVU är tillämplig och erbjuder en hållbar lösning för att ge stöd vid en spårsäkring och föreslår att frågan utreds ytterligare.

I detta ärende har Generaldirektör Per Bergling varit beslutande. Utredarna Camilla Pettersson och Adam Bitén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Carolina Holting deltagit.